

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC711
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1305

datum uitspraak 25/01/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. I.M.A. Bruls-van Strien, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus,
gevestigd te Breda,
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 16 november 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 23 juli 2015 met zaaknummer 2014W1305 waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 8 oktober 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 22 februari 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij de op 26 april 2016 ontvangen brief. Mr. Baetens heeft namens verweerder gereageerd bij brief van 31 mei 2016. Van de zijde van verzoekster is voorts bij wijze van repliek ontvangen de brief d.d. 20 juli 2016 (opgesteld door mr. Bruls) met als bijlage een brief

van verzoekster d.d. 14 juni 2016. Mr. Baetens heeft daarop bij wijze van dupliek namens verweerder gereageerd bij brief d.d. 29 juli 2016.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) was een [familielid] van [familielid] van verzoekster. Hij kwam regelmatig over de vloer bij het gezin waar verzoekster deel van uitmaakte. [familielid] van verzoekster stierf toen klaagster [leeftijd] oud was. [familielid] van verzoekster bleef achter met [aantal kinderen]. Iedere zondag als het mooi weer was, kwam [aangeklaagde] langs bij het gezin. Hij 'trakterde' dan op een tochtje op zijn brommer. Verzoekster of één van haar [familieleden] moest dan mee met [aangeklaagde]. Verzoekster moest achterop de brommer bij [aangeklaagde] zitten, dicht tegen het zadel aan. Hij ging dan al rijdend met zijn linkerhand in de onderbroek van verzoekster en drong met één van zijn vingers haar vagina binnen. Na afloop van iedere brommerit werd verzoekster op het hart gedrukt hierover niets te zeggen; ook kreeg zij telkens als 'beloning' snoepgoed van [aangeklaagde]. Het binnendringen met de vingers in de vagina van verzoekster is enige tientallen keren gebeurd vanaf het moment dat verzoekster negen jaar oud was tot zij ongeveer twaalf jaar oud was.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jgens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie - na ampel beraad alsnog - dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van negen jaar.
- Het misbruik heeft gedurende meerdere jaren plaatsgevonden, te weten vanaf haar negende tot haar twaalfde jaar.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, en met de vinger(s) binnendringen in haar vagina, hetgeen pijnlijk was.
- Het misbruik heeft regelmatig, te weten enige tientallen keren, plaatsgevonden.

- Het misbruik ging gepaard met het moeten zwijgen en het krijgen van snoepgoed als 'beloning'.
- [aangeklaagde] stond in een familierelatie met verzoekster.
- Verzoekster was door het overlijden van [familielid] verhoogd kwetsbaar.
- Verzoekster werd door haar [familieleden] niet beschermd tegen de praktijken van [aangeklaagde], alhoewel binnen de familie bekend was dat hij zich schuldig maakte aan seksueel misbruik.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 22 februari 2016 is namens verzoekster bij brieven van april 2016 en 14 juni 2016 de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Het seksueel misbruik heeft verzoekster ernstig beschadigd en heeft grote gevolgen gehad voor haar ontwikkeling van kind naar de volwassenheid en voor het verdere verloop van haar volwassen leven, met name op het gebied van relaties.

Verzoekster heeft de [opleiding] in [plaats] gevolgd en is in de periode [jaartal] tot, naar de Compensatiecommissie begrijpt, [jaartal] parttime) in dienst geweest als [beroep] op diverse [werkplekken]. Vanaf mei [jaartal] is verzoekster echter al arbeidsongeschikt geraakt. Op [datum] is verzoekster definitief voor 100% afgekeurd en sindsdien ontvangt zij een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Verzoeksters uitval voor haar werk is te wijten aan haar uit het seksueel misbruik voortkomende psychiatrische problematiek. Haar vertrouwen in mensen is grondig geschonden, er is sprake van PTSS, angst en depressie, innerlijke onrust, problemen om zich te binden en persoonlijkheidsproblematiek (borderline). De daardoor geleden vermogensschade (gederfde inkomsten en misgelopen pensioenopbouw) dienen voor vergoeding in aanmerking te komen.

In de hypothetische situatie zonder seksueel misbruik zou zij met haar talenten wel [middelbare schoolniveau] hebben kunnen afronden en een academische vervolgoopleidingen hebben kunnen volgen. Zij had dan carrière kunnen maken. Haar leven zou in velerlei opzichten minder gecompliceerd zijn verlopen, dan thans het geval is geweest. In dat geval zou zij onder meer wel een aanbod tot promotie hebben durven aannemen, zou zij niet verzeild zijn geraakt in moeizame relaties en zou haar relatie met haar familie niet onder druk hebben gestaan.

Naast materiele vermogensschade heeft verzoekster ook veel immateriële schade geleden.

Niet alleen door het seksueel misbruik op zich, maar ook door het feit dat meerdere generaties in haar familie op de hoogte waren van het feit dat [aangeklaagde] meisjes misbruikte (hij misbruikte niet alleen verzoekster en haar [familieleden], maar daaraan voorafgaand ook al de [familieleden] van haar [familielid]), maar die dit toedekten. Zij is onder behandeling geweest bij een psychiater waarvoor zij kosten heeft moeten maken van rond de €980,--. Daarnaast heeft zij voor circa NLG 15.000,-- aan kosten gemaakt voor alternatieve hulpverlening. Verzoekster wenst dan ook aanspraak te maken op een vergoeding in categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Mr. Baetens heeft namens verweerder bij brieven van 31 mei 2016 en 29 juli 2016 gereageerd en - samengevat - het volgende gesteld. Naast het seksueel misbruik hebben diverse andere traumatische ervaringen het leven van verzoekster bepaald. Deze veelheid van traumatische ervaringen, die bijzonder schrijnend zijn, maken echter de stelling dat de carrièreschade en arbeidsvermogensschade is veroorzaakt door het misbruik door [aangeklaagde] niet voldoende aannemelijk. Er is geen grondslag om aan te nemen dat het door [aangeklaagde] gepleegde seksueel misbruik als enige oorzaak moet worden gezien van alle problemen die nadien op haar levenspad zijn gekomen. Voorts blijft onduidelijk of en zo ja hoe groot de gestelde arbeidsvermogensschade is. Mr. Baetens concludeert dan ook dat definitieve indeling in categorie 4 passend is.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de vele overgelegde stukken (waaronder het klaagschrift, de brief d.d. [datum] [naam] (medische adviseur [bedrijf]) aan de huisarts, het psychiatrisch onderzoek uit [jaartal] van [naam] (psychiater) in het kader van een arbeidsongeschiktheidsverzekering, en de vele rapporten van de Gemeenschappelijke Dienst en later de USZO en de UWV) blijkt dat verzoekster een moeilijke jeugd heeft gehad. Nadat haar [familielid] op jonge leeftijd was overleden (verzoekster was toen [leeftijd]), bleef haar [familielid] achter met [aantal familieleden]. Diverse [familieleden] hebben het gezin ondersteund. Later is zij opgevoed door een stief[familielid]. Met haar [familielid] heeft zij een moeizame relatie gehad. Hij was getekend door een [verleden] en heeft jarenlang een incestueuze verhouding met haar gehad. Later is hun verhouding verbeterd. Zij is gestart op [middelbare schoolniveau], maar heeft uiteindelijk de [middelbare schoolniveau] afgerond. Vervolgens heeft zij de [opleiding] gedaan, waarna zij is gaan werken als [beroep] (20 uur per week). Aanvankelijk deed ze dit met plezier, maar gaandeweg ontstonden conflicten met leidinggevend en zij is eind jaren [getal] uitgevallen voor het werk. Zij is in [jaartal] definitief arbeidsongeschikt verklaard en zij ontvangt tot op heden een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Er is in verzoeksters leven ook sprake geweest van moeizame relaties, alsmede van seksueel misbruik door anderen.

4.6 Anders dan verzoekster stelt, is voor de Compensatiecommissie niet, althans onvoldoende aannemelijk geworden dat verzoekster in de situatie dat zij niet door [aangeklaagde] zou zijn

misbruikt, wél het [middelbare school niveau] en aansluitend een academische opleiding zou hebben afgerond.

Het is op grond van haar curriculum vitae en haar zelf geschreven brieven zonder meer duidelijk dat zij beschikt over de nodige intellectuele capaciteiten, maar daar staat tegenover dat er sprake is van vele minder gunstige factoren, waardoor niet, althans niet voldoende aannemelijk is geworden is dat zij deze opleidingen wel zou hebben afgerond wanneer het seksueel misbruik door [aangeklaagde] niet zou hebben plaatsgevonden. Daar komt bij dat in het psychiatrisch onderzoek dat [naam] in [jaartal] heeft gedaan, staat vermeld dat zij van haar vader naar het [middelbare school niveau] moest, maar dat zij niet wilde en zich misdroeg waardoor zij met kerst naar de [middelbare school niveau] mocht.

4.7 Vervolgens dient de vraag beantwoord te worden of voldoende aannemelijk is of verzoeksters blijvende arbeidsongeschiktheid voor het werk in een causaal verband staat met het haar door [aangeklaagde] aangedane seksueel misbruik.

Verzoekster is in [jaartal] op psychiatrische/psychische gronden afgekeurd voor haar werk als [beroep]. [naam] concludeert in het hiervoor genoemde psychiatrisch rapport dat sprake is van een persoonlijkheidsstoornis (borderline), instabiele intense relaties, wisselingen tussen overmatige idealisering en kleinering, impulsiviteit t.a.v. agressie, alcohol en roken, gebrek aan beheersing, voortdurende identiteitsstoornis en verlatingsangst. Deze problemen hebben geleid tot onaangepast gedrag op haar werk. De prognose voor arbeidshervatting acht hij 'zeer infaust'. De latere rapporten voor arbeidsongeschiktheidskeuringen zijn hiermee in lijn en concluderen alle consistent tot volledige uitval voor het werk op psychische gronden.

Het is voor de Compensatiecommissie lastig om zich een beeld te vormen van de vraag hoe verzoekster 'werkende bestaan' er uit zou hebben gezien indien zij niet door [aangeklaagde] zou zijn misbruikt. Er is immers in het leven van verzoekster ook sprake geweest van een moeilijke gezinssituatie met het verlies van haar [familielid] en met een [familielid] die leed aan een [soort-]verleden en haar later eveneens zelf seksueel misbruikte. Of deze incestueuze verhouding met haar vader er niet zou zijn geweest zonder het verwerpelijke voorbeeld dat [aangeklaagde] had gegeven, is voor de Compensatiecommissie niet te beoordelen.

Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie evenwel tot het oordeel dat een gedeeltelijke toerekening van de gestelde vermogensschade aan het door [aangeklaagde] aangedane seksueel misbruik passend is. Het is op basis van alle overgelegde bewijsstukken voldoende aannemelijk geworden dat het door [aangeklaagde] gepleegde seksueel misbruik - naast andere oorzaken - heeft bijgedragen aan de minder stabiele psychische toestand van verzoekster en haar blijvende uitval voor het werk. In vele van de overgelegde medische stukken wordt ook het seksueel misbruik door [aangeklaagde] vermeld. Hij heeft er door zijn toedoen toe bijgedragen dat zij psychisch kwetsbaar en angstig is geworden en problemen is gaan ervaren in de contacten met hiërarchisch hoger geplaatsten. Of verzoekster zonder het door [aangeklaagde] aangedane seksueel misbruik fulltime (in plaats van parttime) zou hebben gewerkt, acht de Compensatiecommissie vanwege de overige factoren die ook een rol speelden niet voldoende aannemelijk geworden.

De Compensatiecommissie zal - alles afwegend - komen tot een schattenderwijze vast te stellen vergoeding voor geleden vermogensschade, bestaande uit verlies aan inkomen alsmede uit een bescheiden vergoeding voor gemaakte onkosten.

4.8 Daarnaast kan verzoekster uiteraard aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding voor het aangedane leed (smartengeld). Er is sprake van een familieband met [aangeklaagde] en hij was een veel geziene gast aan huis. Na de dood van verzoeksters [familielid] heeft hij het zo noodzakelijke vertrouwen van verzoekster verder te niet gedaan. Hij had wetenschap van de kwetsbaarheid van het gezin en ook van die van verzoekster. Door het aanzien van de Katholieke kerk is binnen haar familie altijd gezwegen over het gedrag van [aangeklaagde] met als gevolg dat toen verzoekster het zwijgen doorbrak, zij de gevolgen daarvan heeft moeten

ondervinden. Zij werd gezien als een 'persona non grata' binnen de familie, hetgeen heeft geleid tot isolement.

4.9 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €1.967,59 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten van rechtsbijstand dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk seksueel misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoekster een bedrag van €80.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.967,59 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 25/01/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter